

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Nauki pomocnicze filologii polskiej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 03FPLN.11K.12433.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kwiatkowska	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Krzak-Weiss	
Okres Rok 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	poznanie i opanowanie narzędzi nowoczesnego warsztatu bibliograficznego w zakresie literaturoznawstwa i pokrewnych dziedzin humanistyki;
C2	wypracowanie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji, materiałów, tekstów źródłowych i opracowań do badania historii literatury i kultury dawnej i współczesnej w różnorodnych aspektach;
C3	wykształcenie umiejętności nowoczesnej kwerendy (tradycyjnej i elektronicznej) i krytycznego podejścia do źródeł informacji;
C4	wykształcenie podstawowych umiejętności poprawnego przygotowania i redakcji tekstu naukowego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma wystarczającą wiedzę, aby nazwać i zdefiniować różne rodzaje dokumentów oraz zna podstawową terminologię z zakresu bibliologii i bibliografii	FPL_K1_W02, FPL_K1_W05	Test, Praca pisemna
W2	zna i potrafi opisać różne rodzaje bibliografii i innych typów prac dokumentacyjnych istotnych dla badacza literatury	FPL_K1_W05	Test, Praca pisemna
W3	zna zasady dotyczące prawa autorskiego	FPL_K1_W20	Test, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi rozróżnić wartość i funkcjonalność zbiorów tradycyjnych i baz danych dostępnych online	FPL_K1_U03, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15	Test
U2	potrafi wykorzystać i zastosować metody nowoczesnej kwerendy bibliograficznej i bibliotecznej, by wyszukać, ocenić, opracować i uporządkować materiały źródłowe na zadany temat	FPL_K1_U03, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15, FPL_K1_U16	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U3	potrafi przetworzyć i stosować poznane reguły i zasady bibliograficzne do samodzielnego sporządzenia opisów bibliograficznych i przypisów do prac pisemnych	FPL_K1_U03, FPL_K1_U05, FPL_K1_U09, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U4	potrafi przygotować wszelkie prace pisemne (referaty, prace dyplomowe) zgodnie z zasadami poprawnej redakcji i edycji tekstu w wersji elektronicznej	FPL_K1_U09, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U5	potrafi organizować samodzielnie swój warsztat pracy badawczej i wykazywać dbałość o jakość i rzetelność wykonywanych zadań	FPL_K1_U03, FPL_K1_U05	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U6	potrafi współpracować z grupą w zakresie wymiany i weryfikacji wykorzystywanych materiałów postępując zgodnie z etycznymi zasadami wynikającymi z prawa autorskiego	FPL_K1_U16	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Biblioteka w pracy polonisty. Katalogi kartkowe i elektroniczne. Witryna czasopism: przegląd i prezentacja.	W1, W2	Konwersatorium
2.	Dokument i bibliografia dawniej i dziś – rys historyczny, definicje i typologia.	W1, W2	Konwersatorium
3.	Dokumentacja w badaniach literackich – rodzaje bibliografii, słowników, kompendiów źródłowych i sposoby ich użytkowania w postaci drukowanej i baz danych online.	W1, W2, U1, U2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Ars Quaerendi, czyli sztuka wyszukiwania informacji. Webliografia, czyli co już jest dostępne w sieci.	W1, U1, U2	Konwersatorium
5.	Opis bibliograficzny: rodzaje, zasady, normy. Metodyka tworzenia bibliografii załącznikowej.	U3, U5, U6	Konwersatorium
6.	Przypisy: typy, zasady opracowania, normy cytowania.	W3, U3, U4, U5	Konwersatorium
7.	Elementarne zasady poprawnej redakcji i edycji tekstu naukowego (referatu i prac dyplomowych); podstawowe reguły dobrego składu w komputerowym edytorze tekstu (wprowadzanie, poprawianie i formatowanie tekstu, przygotowanie wydruku).	U4, U5, U6	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie testu, zrealizowanie i zaliczenie samodzielnie wykonywanych ćwiczeń śródrocznych (o charakterze praktycznym), przygotowanie i zaliczenie pracy pisemnej (konspekt z lektury), aktywność i obecność na zajęciach. • test ze znajomości pojęć i terminów bibliologicznych i bibliograficznych – pytania jednokrotnego wyboru; pytania wielokrotnego wyboru; – ocena liczona do oceny końcowej podsumowującej • test z elementarnych zasad poprawnej redakcji tekstu – pytania jednokrotnego wyboru; pytania wielokrotnego wyboru; pytania opisowe – ocena liczona do oceny końcowej podsumowującej; • wypowiedź pisemna: konspekt z lektury – oceny formujące • ocena aktywności na zajęciach i ocena poprawności wykonywanych ćwiczeń i zadań – ocena formująca • obecność na ćwiczeniach (dopuszcza się 2 godziny nieusprawiedliwione bez konieczności uzupełnienia zajęć w ramach konsultacji z prowadzącym) 5,0 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; bardzo dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonała znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy 4,5 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonała znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy 4,0 – dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dobra znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy; dopuszczalne niewielkie pomyłki lub nieznaczne niedociągnięcia w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznego jej wykorzystania 3,5 – zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; znajomość metodyki bibliograficznej oraz przeciętna umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy, która wymaga poważnego uzupełnienia 3,0 – podstawowa znajomość pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dostateczna orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; mierna znajomość metodyki bibliograficznej oraz wyraźne braki w umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy, wymagające pomocy prowadzącego w analizie oraz opracowaniu aparatu naukowego. 2,0 – niezadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; niewystarczająca orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; niezadowalająca znajomość metodyki bibliograficznej oraz całkowity brak umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy. Progi zaliczenia dot. testu: 50-60% dst, 61-70% dst +; 71-80% db; 81-90% db +; 91% i więcej bdb.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bieńkowska Barbara, Książka na przestrzeni dziejów, Warszawa 2006. (fragmenty)
2. Czachowska Jadwiga, Loth Roman, Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty, Wrocław 1977. (fragmenty)
3. Informator bibliograficzny i biblioteczny dla studentów wiedzy o kulturze, pod red. Leszka Kolankiewicza, Warszawa 2003. (fragmenty)
4. Encyklopedia książki, pod red. A. Żbikowskiej-Migoń, M. Skalskiej-Zlat, t. 1-2, Wrocław 2017. (fragmenty)
5. Korpała Józef, Dzieje bibliografii w Polsce, Warszawa 1969. (fragmenty)
6. Maryl Maciej, Życie literackie w sieci. Pisarze, instytucje i odbiorcy wobec przemian technologicznych, Warszawa 2015. [online]. Dostępne w Internecie. [dostęp: 27 września 2017]. Dostępne w World Wide Web: <http://rcin.org.pl/dlibra/docmetadata?id=62969&from=publication>
7. Loth Roman, Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego, Warszawa 2006. (fragmenty)
8. Pacek Jarosław, Bibliografia w zmieniającym się środowisku informacyjnym, Warszawa 2010. (fragmenty)
9. Winek Teresa, Nauki pomocnicze literaturoznawstwa, Warszawa 2007. (fragmenty)

Dodatkowa

1. Cave Roderick, Ayad Sara, Historia książki. Od glinianych tabliczek po e:booki, przeł. E. Romkowska, Warszawa 2015.
2. Czachowska Jadwiga, Loth Roman, Przewodnik polonisty. Bibliografie, biblioteki, muzea literackie, wyd. 3 popr. i uzupeł., Wrocław 1989.
3. Houston Keith, Książka. Najpotężniejszy przedmiot naszych czasów zbadany od deski do deski, przeł. P. Lipszyc, Kraków 2017.
4. Polszczyzna na co dzień, pod red. Mirosława Bańko, Warszawa 2006; 2010 (dodruk).
5. Starnawski Jerzy, Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej, wyd. 3 zm., Warszawa 1982 lub wyd. 4, Warszawa 2012.
6. Wolański Adam, Edycja tekstów. Praktyczny poradnik, Warszawa 2008.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 55
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przez całe życie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz podejmować współpracę z innymi osobami;
FPL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi skonstruować w języku polskim, w konkretnej sytuacji zawodowej, typową wypowiedź pisemną oraz przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne czy multimedialne dotyczące literatury, języka, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej;
FPL_K1_U14	Absolwent/ka potrafi korzystać z tradycyjnych i cyfrowych źródeł informacji z zachowaniem zasad prawa autorskiego i prawa własności intelektualnej w zakresie wprowadzania danych do prac oryginalnych;
FPL_K1_U15	Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi oraz platformą edukacyjną;
FPL_K1_U16	Absolwent/ka potrafi planować i wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych – w ścisłym związku z meritem wybranej specjalności – indywidualnie i współpracując z innymi osobami;
FPL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami;
FPL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu nauki pomocnicze polonistyki;
FPL_K1_W20	Absolwent/ka zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego i podstaw przedsiębiorczości w ścisłym związku z problematyką wybranej specjalności.